

ԲԵԼՈ ԳԱԳԻԿԻ ԲԱՐԵՎԱՅԱՆ

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

Էկոլոգիական մշտադիտարկման խումբ

Գիտական աշխատող

bella.babayan@ysu.am

Կրթություն

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Հայկենսատեխնոլոգիա ԳԱԿ
Ֆակուլտետ	մանրէաբանություն. կենսատեխնոլոգիա
Տարեթիվ	2017 - 2024
Աստիճան/կոչում	Հայցորդ

Հաստատություն	Հայ-Ռուսական Համալսարան
Ֆակուլտետ	բժշկական կենսաքիմիա
Տարեթիվ	2008 - 2011
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ

Հաստատություն	Երևանի Պետական Համալսարան
Ֆակուլտետ	կենսաբանական / կենսաքիմիա
Տարեթիվ	2006 - 2008
Աստիճան/կոչում	Մագիստրոս

Հաստատություն	Երևանի Պետական Համալսարան
Ֆակուլտետ	կենսաբանական / կենսաքիմիա
Տարեթիվ	2002 - 2006
Աստիճան/կոչում	Բակալավր

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Հայկենսատեխնոլոգիա ԳԱԿ
Տարեթիվ	2024
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ
Գիտական դեկանալիք	Ն. Ա. Հովհաննիսյան
Գիտական թեմա	Pseudomonas, Stenotrophomonas, Xanthomonas ցեղերի որոշ տեսակների մանրէների բազմակայունության ուսումնասիրումը եվ դրա հաղթահարումը L- գինեթթվի սինթետիկ ածանցյալներով

Լեզուների իմացություն

Русский English Հայերեն

Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	Երևանի Պետական Համալսարան
Ժամանակահատված	2023 մինչ օրս
Պաշտոն	գիտաշխատող

Գիտական հետաքրքրություններ

- Կենսաքիմիա, կենսատեխնոլոգիա, էկոլոգիա, մոլեկուլային կենսաբանություն, գենետիկա, թունաբանություն, դեղաբանություն, քարանձավային միկրոբիոմ

Անդամակցություն

Հաստատություն	SPELEOLOGICAL CENTER OF ARMENIA, Secretary, member of council
Ժամանակահատված	2019 - 2023

Հաստատություն	BAA
Ժամանակահատված	2017 - 2024

Հաստատություն	BAA Secretary
Ժամանակահատված	2017 - 2019

Հաստատություն	FEMS
Ժամանակահատված	2018 - 2024

Հաստատություն	FEBS
Ժամանակահատված	2023 - 2024

Պետական մրցանակներ և պատվավոր կոչումներ

2010 «Synopsys» Հիմնադրամի Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներոի ոլորտում առաջին կարգի
մրցանակ

2010 «Լավագույն ասպաֆիրանտ» Նախագահական մրգանակ

Հրապարակումներ

Հոդված

Genetic Changes In Common Dandelion (*Taraxacum officinale*) Induced by High Concentrations of Heavy Metals in Soil

Bella Babayan, Alexander Yesayan, Garegin Sevyan, Tigran Yesayan

Functional Foods in Health and Disease 2025 625-633

Հոդված

Pseudomonas fluorescens: Prospective green antimicrobial for crops cultivation

Marina Melkumyan, Bella Babayan, Alexander Yesayan, Tigran Yesayan, Sevyan Garegin,

Armen Grigoryan, Anna Grigoryan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2025 269 – 278

Հոդված

Tartaric acid new derivatives as prospective and safe alternative to antimicrobials for food products packing

Mikaelyan A.R., Babayan B.G., Grigoryan A.L., Grigoryan A.M., Asatryan N.L., Melkumyan M.A.

Functional Foods in Health and Disease 2024 33-50.

Հոդված

Carnivorous fungi application for pesticide-free vegetable cultivation

Alexander Yesayan, Tigran Yesayan, Bella Babayan, Syuzanna Esoyan, Ani Hayrapetyan,

Garegin Sevyan, Armine Chakhmakhchyan, Siranush Nanagulyan, Marina Melkumyan

Functional Food Science 2024 325-336

Հոդված

Strategic food reserves storage, safety and risk minimization: Problems and perspectives

Samvel M. Shahinyan, Ani Yu. Badasyan, Bella G. Babayan, Marina A. Melkumyan, Tigran A. Yesayan,

Alexandr H. Yesayan

Functional Foods in Health and Disease 2024 615-629

Հոդված

Crops biological protection: Phytopathogens growth inhibition by the entomopathogens

Marina Melkumyan, Bella Babayan, Anna Grigoryan, Alexander Yesayan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2024 361-374

Հոդված

Traditional vegetarian food products in villages of Syunik, Armenia: Technogenic contamination risks assessment

Garegin G. Sevyan, Karen A. Ghazaryan, Tigran A. Yesayan, Ani K. Hayrapetyan, Seyran H. Minasyan,

Bella G. Babayan, Ivan G. Gabrielyan, Syuzanna S. Esoyan, Armine D. Chakhmakhchyan,

Anna M. Grigoryan, Marina A. Melkumyan, Alexander H. Yesayan

Functional Food Science 2024 380-389

Հոդված

Impact of ceramic packaging on the quality and safety of Armenian fermented dairy product Matsoun

Syuzanna S. Esoyan, Ani K. Hayrapetyan, Tigran A. Yesayan, Armine E. Sargsyan,

Armine D. Chakhmakhchyan, Bella G. Babayan, Garegin G. Sevyan, Aleksandr H. Yesayan

Functional Food Science 2024 370-379

Հոդված

The safety of animal-derived food products in areas of technogenic pollution

Garegin G. Sevyan, Seyran H. Minasyan, Tigran A. Yesayan, Bella G. Babayan, Syuzanna S. Avetisyan,

Alexander H. Yesayan

Functional Foods in Health and Disease 2024 704-712

Հոդված

The preliminary study of antifungal and antibacterial properties of wine by-products

Ani K. Hayrapetyan, Tigran A. Yesayan, Armine D. Chakhmakhchyan, Bella G. Babayan,

Garegin G. Sevyan, Alexander H. Yesayan, Syuzanna S. Esoyan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2024 570-580

Հոդված

Colamine and tartaric acid based innovative antioxidant and anti-spoilage food additive for fish product industry

Aram R. Mikaelyan, Tigran Soghomonyan, Bella G. Babayan, Samvel A. Bagdasaryan, Nona L. Asatryan,

Anna M. Grigoryan, Marina A. Melkumyan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2024 489-499

Հոդված

New functionally substitutes cyclopropanecarboxylic acids as ethylene biosynthesis innovative regulators

Aram Mikaelyan, Samvel Bagdasaryan, Bella Babayan, Nona Asatryan, Marina Melkumyan,

Anna Grigoryan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2024 500-510

Հոդված

The epigenetic impact of daily diet food choices on human health and chronic diseases

Yesayan A. H., Chetta M., Babayan B. G., Yesayan T. A., Esoyan S. S., Sevyan G. G.

Functional Foods in Health and Disease 2024 739-750

Հոդված

Sustainable methods for producing food-derived bioactive compounds

Aram R. Mikaelyan, Samvel A. Bagdasaryan, Alexander H. Yesayan, Tigran A. Yesayan,

Ani K. Hayrapetyan, Bella G. Babayan, Marina A. Melkumyan, Vardan Sargsyan

Bioactive Compounds in Health and Disease 2024 525-535

Հոդված

THE STUDY OF PROTEOLYTIC ACTIVITY OF PHYTOPATHOGENIC RHODOCOCCUS,

PSEUDOMONAS AND XANTHOMONAS SOME STRAINS

Melkumyan M., Babayan B.

EUROPEAN SCIENCE REVIEW 2023 3-7

Հոդված

Assessment of 'Complex-co' preparation efficiency for some cereal crops growth stimulation

H.S. Martirosyan, A.R. Mikaelyan, N.L. Asatryan, B.G. Babayan

Agronomy Research 2023 1213-1220

Հոդված

Tartaric acid synthetic derivatives effect on phytopathogenic bacteria

A.R. Mikaelyan, B.G. Babayan, A.A. Vartanyan, H.V. Tokmajyan

Agronomy Research 2022 644-659

Հոդված

Analysis of genome sequence and trehalose lipid production peculiarities of the

thermotolerant Gordonia strain

Yanina Delegan, Armen Sargsyan, Nelli Hovhannisyan, Bella Babayan, Kirill Petrikov, Mikhail Vainstein

Journal of Basic Microbiology 2020 14-21

Հոդված

Исследования стабильности плазмид антибиотикорезистентности у почвенных условно-патогенных штаммов *Stenotrophomonas* и *Pseudomonas*

Бабаян Б.Г., Саргсян А.С., Багдасарян С.А., Мелкумян М.А., Давидян Т.С., Оганесян Н.А.,

Оганесян А.М.

Авиценна 2019 13-17

Հոդված

RESISTANCE TO β -LACTAM ANTIBIOTICS IN SOME SOIL STENOTROPHOMONAS AND PSEUDOMONAS.

Hovhannisyan A.M., Hovhannisyan N. A., Babayan B.G., Sargsyan A.S., Davidyan T.S.

The scientific heritage 2019 32-38

Հոդված

Inactivation of *Macrovipera lebetina obtusa* snake venom by enzymes of multidrug resistant *Pseudomonas*

Bella G. Babayan, N.A. Hovhannisyan, M.A. Melkumyan, A. Sargsyan

Toxicon 2019 S20

Հոդված

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В РАЗРАБОТКЕ ЭФФЕКТИВНЫХ КОМБИКОРМОВ ДЛЯ РЫБ

В. Ю. Агеец, А. Р. Микаелян, Ж. В. Кошак, Б. Г. Бабаян, С. М. Дегтярик

Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Серыя аграрных наукаў 2019 323-333

Գիտաժողովի նյութ

The Research of Aminoglycoside Resistance Spread in Non-Pathogenic Strains of *Pseudomonas* Isolated From Soil

A.Hovhannisyan, N. Hovhannisyan, A.Sargsyan, B. Babayan, M. Kinosyan, T.Davidyan, S. Bagdasaryan, M.Melkumyan, G.Oganezova

---

Գիտաժողովի նյութ

"Study on stability of soil *Pseudomonas* and *Xanthomonas* plasmids possessing antibiotic resistance genes"

Hovhannisyan N.A., Babayan B.G., Sargsyan A.S., Bagdasaryan S.A, Hovhannisyan A.M.

Գիտաժողովի նյութ

Antimicrobial Activity of Newly Synthesized Derivatives of Tartaric Acid Against the Multidrug Resistant Soil Strains of *Pseudomonas* and *Stenotrophomonas*

Aram R. Mikaelyan, Nona L. Asatryan, Samvel A. Bagdasaryan, Bella G. Babayan

---

Արտոնագիր

Համակցված ազդեցության հակաբորբոքային քսուք

Գագիկ Ներսիսյան, Արամ Միքայելյան, Բելլա Բաբայան

Գիտաժողովի նյութ

The Effect of Tartaric Acid New Derivatives Against the Multidrug Resistant Opportunistic Pathogenic Soil Strains of *Pseudomonas Fluorescens*

Bella G. Babayan, Aram R. Mikaelyan, Nona L. Asatryan, Samvel A. Bagdasaryan, Marina A. Melkumyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Tartaric Acid New Synthetic Derivatives Antibacterial Activity against the Phytopathogenic *Pseudomonas syringae*

Bella G. Babayan, Aram R. Mikaelyan, Nona L. Asatryan, Marina A. Melkumyan, Samvel A. Bagdasaryan, Anna M. Grigoryan

---

Գիտաժողովի նյութ

Carnivorous Fungi: Innovative Safe Alternative Against The Agricultural Worm Pests

A. H. Yesayan, T. A. Yesayan, B. G. Babayan, G. G. Sevoyan, S. S. Esoyan, A. K. Hayrapetyan,

A. D. Chakhmakhchyan

Գիտաժողովի նյութ

“Complex-Co” Innovative Ecologically Safe Agropreparation

A.R. Mikaelyan, B.G. Babayan, M.A. Melkumyan, T.M. Soghomonyan, N.L. Asatryan, A.M. Grigoryan,

S.A. Bagdasaryan, H.S. Martirosyan, A.S. Melikyan

Գիտաժողովի նյութ

The Preliminary Research of Magellan’s Cave Microbiome

Samvel M. Shahinyan, Bella G. Babayan, Smbat Davtyan, Tigran A. Yesayan, Alexander H. Yesayan,

Marina A. Melkumyan

Գիտաժողովի նյութ

CARNIVOROUS FUNGI APPLICATION PERSPECTIVES FOR PESTICIDE- FREE VEGETABLES

CULTIVATION

Alexander Yesayan, Tigran Yesayan, Bella Babayan, Syuzanna Esoyan, Ani Hayrapetyan,

Garegin Sevoyan, Armine Chakhmakhchyan, Siranush Nanagulyan, Marina Melkumyan

---

Գիտաժողովի նյութ

The prospectives of crops biological protection based on *Pseudomonas fluorescens* non-pathogenic bacteria

Marina A. Melkumyan, Bella G. Babayan, Marina H. Kinosyan, Tamara S. Davidyan

---

Գիտաժողովի նյութ

Innovative Green Agents Against the Pathogens of Crops Based On *Brevibacillus*

Laterosporus

Bella G. Babayan, Marina A. Melkumyan, Gagik S. Mikaelyan

Գիտաժողովի նյութ

Carnivorous Fungi: Innovative Green Alternative Against the Worm-pests of Crops

Tigran A. Yesayan, Alexander H. Yesayan, Bella G. Babayan